

Posudek oponenta bakalářské práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Markéta Majerová
 Název práce: Pedagog v českém filmu
 Vedoucí práce: M. Kořová
 Oponent práce: J.Valenta

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 48
 Počet stránek s přílohami: 56
 Počet titulů v seznamu literatury: 21

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

1	2	3	4
---	---	---	---

X			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

X			
---	--	--	--

~~Vhodnost použitých metod v celku práce~~

--	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X	–	(X)
--	---	---	-----

~~Využití novýzkumných praktických zkušeností~~

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	X	–	X
--	---	---	---

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Metodologická a odborná samostatnost řešení a připravenost k řešení problematiky

viz pos.	vedoucího		
----------	-----------	--	--

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

S potěšením jsem si přečetl posuzovaný text, neboť na našem oboru se s tematikou umělecké reflexe edukačních témat nesečkávám často. Oceňuji volbu tématu i základní práci, kterou autorka při zpracovávání tématu udělala. Na druhou stranu: při čtení se mi jeví, že si přece jen vzala dosti velké „sousto“ ... Akceptuji, že jde o studentku bakalářského studia. Na druhou stranu, nelze nedostatky nezmínit – koneckonců, jsem v roli oponenta. Např. závěrečná „typologie“ učitelů ve filmu. Přináší adekvátní typy a je jistě oceněnihodná. Současně však např. velmi sporně tvrdí, že suplent

Matulka (Cesta do hlubin študákovy duše) byl zbabělec. Z jiného hlediska pak zase v typologii (patrně vzhledem ke zvoleným filmům) chybí typ „učitel jako komická a politování hodná figura“, který se ale v české filmografii, televizních inscenacích atd. rovněž objevuje. Do nesnadné zkratky se autorka pustila při charakteristice filmu jako „jevu“. Metafora filmu jako textu jistě není od věci. Avšak pro scénické umění se přece jen hodí pouze částečně. Chybí tu upřesnění, resp. konkrétní(!) doplnění, co je tedy vlastně „jazykem filmu“ (jak zní i nadpis kapitoly 1.2) – viz i otázka níže. Také jistá „volnost“ při užívání pojmů, jako jsou „znak“ či „kód“ (ale i pojem „jazyk“ či dále využití pojmu „ikonický“ na s. 44) stojí za zpřesnění. Výklad o sémiotice pak zůstává – řekněme – na půli cesty. Celkově je spíše problém vycházet u scénického umění prakticky výhradně ze sémiotiky textu. N.B. – film není jen „mediální produkt“, film je rovněž druh umění, což přece jen vyžaduje pestřejší přístup k jeho sémiotice (když už se „do ní“ autorka rozhodla pustit...).

A konečně – není mi jako čtenáři úplně jasné to, proč u filmů do r. 1945 vyvstává jako samostatný problém (pouze či právě) autenticita¹ a u filmů po roce 1989 (právě či pouze) autorita.

Mimochodem – dovolím si doplnit (ke s. 43), že o Rybovi natočil režisér Filip životopisný film Noc pastýřů.

K metodologii jen poznámku. Nejsem si jist, že autorka (v souladu s citátem z Hendla na s. 15 své práce) skutečně dospěla k podobnosti svého postupu s postupem „silně interpretativním“...

Na s. 44 autorka hovoří o subjektivitě svých interpretací. Jistě, tak to při práci uměleckými artefakty nemůže nebýt. Přesto však – autorka píše bakalářskou, tedy odbornou práci. Úkol, který si předsevzala by pak zřejmě žádal i podstatnější studium toho, jak skutečně interpretovat postavy ve scénických artefaktech. Ponechat konečný závěr na čtenáři, to náleží spíše k žurnalistickému žánru ...

To vše píše proto, že téma „umění“ je „folkové“ či laicky velmi snadno uchopitelné. Avšak o to obtížnější bývá postavit se k němu odborně. Budete-li se dále věnovat podobné tematice a psát o ní odborné texty, mějte to, prosím, na paměti.

Nicméně – níže, při klasifikaci kladně hodnotím to, že se autorka pustila do tématu tohoto typu, filmy prozkoumala a vyvodila z nich v zásadě akceptovatelné závěry.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

s. 10n. – Prosím autorku, aby shrnula a – pokud možno jednoznačněji – definovala, co to je „jazyk filmu/filmový jazyk“?

s. 11 – K výkladu/příkladu triády sémantika, syntax, pragmatika: A kam se poděla pragmatika?

– A opakuji s doplněním: Není mi jako čtenáři úplně jasné to, proč u filmů do r. 1945 vyvstává jako samostatný problém (pouze či právě) autenticita a u filmů po roce 1989 (právě či pouze) autorita. Znamená to např., že tam nejsou jiné důležité motivy?

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis:
20.5.2013

Josef Valenta

¹ Jen na okraj poznamenávám, že – pokud by autorka i nadále chtěla podobné téma zkoumat – proměnná typu „autenticita“ je v případě scénických umění vícevrstevnatým jevem. Kromě toho ... i maska může být součástí autenticity atd. Záleží právě na pojetí...